

Verslag broedvogels De Kroon 2018

Ben de Kruijff – 8 juli 2018

Inleiding

Afgelopen winter zijn er afspraken gemaakt met Hans Puijk, de eigenaar van de direct ten westen gelegen frambozenplantenkwekerij, om zijn werkzaamheden optimaal af te stemmen op de broedvogels op De Kroon. Dit hield onder meer in dat de werkzaamheden tijdens de vestigingsperiode vooral plaatsvonden op plaatsen waar weinig broedvogels zijn. Dit is succesvol verlopen.

Omdat er bijzonder veel gras op De Kroon groeit, ondanks dat er al jaren niet met kunstmest wordt gestrooid, is er dit voorjaar als experiment in overleg met Jeroen Sturkenboom, de pachter van De Kroon, geen vaste mest uitgereden. Dit betekende ook dat er niet met zware machines op De Kroon hoefde te worden gereden terwijl de grond nog vrij zacht was en er al kieviten waren begonnen met eieren leggen.

Het inundatie systeem werkte weer naar behoren en zorgde voor de noodzakelijke vernatting van het gebied en een zeer aantrekkelijke plasdras.

Omdat er zich vroeg in grote getale broedvogels meldden hebben we er dit voorjaar voor het eerst van afgezien om in de broedtijd de zuring te spuiten. Bovendien is om deze reden de toegang tot De Kroon verder beperkt en is de voortgang van het broedseizoen vooral vanaf de toegang tot De Kroon gemonitord waarbij dankbaar gebruik gemaakt kon worden van de hoge uitkijk die de container biedt.

Het vossenraster werd op 29 maart op spanning gezet, het schrikdraadapparaat was aangesloten op een stopcontact in de container van Puijk.

Nadat de laatste jonge vogels De Kroon hadden verlaten is op 15 juni het vossenraster verwijderd en op 18 juni het gras gemaaid.

Vanuit De Kroon is het nest van de slechtvalk op het van de Valk hotel te zien. Soms vliegt er een slechtvalk boven De Kroon wat leidt tot grote paniek onder de weidevogels.

De voor de winter geplande aanpassing van de plasdras kon door het natte weer niet plaatsvinden. We verwachten nu dat de werkzaamheden in juni/juli zullen plaats vinden.

Ook dit jaar was het natte bloemrijke grasland (o.a. koekoeksbloem) een oase op het Eiland van Schalkwijk met grote aantallen insecten waaronder veel libellen en vlinders.

De broedvogels

Op de gebruikelijke wijze zijn de broedresultaten en successen vastgesteld. Broedlocaties worden aangeduid met de notering zoals eerder geïntroduceerd en aan het eind van dit document toegelicht. Dit leidde tot de volgende resultaten:

Grutto

Het was zeer verheugend om te zien dat de grutto's steeds beter de weg naar De Kroon vinden. Broedparen werden vast gesteld op V1A2, V1A4, V1A5, V2.1, 2-3 paar op V2.2 en een paar bij de PD. Tenminste 4-5 paar heeft succesvol jongen groot gebracht.

Tureluur

Op V1 broedden er weer drie paar tureluurs net als de twee paar bij de plasdras. Waarschijnlijk broedde er ook een paar op V2. Tenminste 4 paar brachten succesvol jongen groot. Dat ook na de broedtijd De Kroon heel belangrijk is voor de tureluurs blijkt uit de waarneming dat op 17 juni 35 tureluurs voedsel aan het zoeken waren op de plasdras.

Kievit

Dit jaar was ook een record voor de aantallen broedparen van de kieviet. Maar liefst negen paar hadden hun nest in de bloemrijke weiden op De Kroon. Hun locaties waren: V1A2, 2 paar V1A3, 2 paar V1A5, V2.2A6 en 3 paar PD. Tenminste 3 paar bracht jongen groot. We vermoedden dat van andere paren nesten/jongen verloren zijn gegaan door predatie van kraai-of marterachtigen.

Kleine plevier

Bij de plasdras nestelden 2 paar kleine plevieren waarvan een paar tenminste een jong groot bracht. Het is nu nog niet bekend wat het broedsucces van het andere paar is.

Slobeend

Drie paar slobeenden broedden erop De Kroon. Van een paar werden de jongen gezien bij de plasdras.

Krakeend

Er verbleven tenminste 2 paar broedverdachte krakeenden op De Kroon. Op de plasdras verbleven regelmatig tot 6 krakeenden wat wijst op een stevige broedpopulatie. Over het broedresultaat is geen zekerheid te geven.

Wilde eend

Tenminste vier paar wilde eenden broedden dit jaar succesvol op De Kroon. Waarschijnlijk was het werkelijke aantal een stuk hoger.

Kuifeend

Een of twee paar kuifeenden broedden er langs de slootkanten. Broedsucces is onbekend.

Meerkoet

Enkele meerkoeten nestelden op De Kroon en hadden een onbekend broedsucces.

Het overzicht van de broedparen is in onderstaande tabel weergegeven. Tussen haakjes staan de aantallen succesvolle broedparen.

	2015	2016	2017	2018
Grutto	3-5	2(2)	3-5 (3)	7-8(4-5)
Kievit	2	4-5(0)	4(1)	9(3)
Tureluur	2	2-3(2)	5(5)	5-6(5)
Meerkoet	-	-	1(?)	enkele(?)
Slobeend	1	1?	2(?)	3(3)
Wilde eend	0	1	2(2)	4(4)
Krakeend	-	-	2(2)	2(?)
Kuifeend	0	1(1)	1(1)	1-2(?)
Nijlgans	-	-	1(1)	0
Graspieper	0	1-2(1)	0	0
Witte kwikstaart	0	0	1(1)	0
Rietgors	0	1?	0	0
Kleine plevier	1?	0	2(?)	2(1-2)
Kleine karekiet	0	0	1	0

Dit jaar is ook vanuit De Kroon gekeken naar mogelijk aanwezige broedvogels op het perceel direct ten oosten van De Kroon wat nu in eigendom is van Vitens. Ondanks dat dit perceel heel geschikt is voor weidevogels heeft er geen enkele kunnen broedden door de zeer intensieve bedrijfsvoering.

Conclusies en aanbevelingen

1. Het op weidevogels gerichte beleid werpt zijn vruchten af! Het was een heel succesvol broedjaar met veel jonge weidevogels. Met name de toegenomen aantallen van onze nationale vogel de grutto zijn verheugend. De Kroon ontwikkelt zich tot een broedkamer voor de weidevogels op het eiland van Schalkwijk.
2. Het gestartte overleg met Vitens verder vormgeven om hopelijk te komen tot een weidevogel-vriendelijk beheer van hun perceel.
3. Dit jaar heeft zich een kern van gemotiveerde vrijwilligers gevormd die helpen bij de vele werkzaamheden die nodig zijn voor een goed beheer.
4. Het is gewenst te komen tot een verdere vernatting van het tweede veld. Dit veld is het hoogst gelegen en het minst weidevogelrijk. Vernatting willen we bewerkstelligen door het peil in het achterste slootje te verhogen in relatie tot de geplande aanpassing van de plasdras. Dit zal leiden tot een gedeeltelijke vulling van de greppels op het achterste gedeelte. Om het voorste gedeelte van het tweede veld natter te maken moet een zon-aangedreven pomp worden gekocht en geïnstalleerd.
5. De vruchtbare samenwerking met Jeroen en Andre Sturkenboom is omgezet in verlenging van het pachtcontract en blijft essentieel voor succesvol weidevogelbeheer.

Verklaring gebruikte codes:

V1 Het veld vanaf de ingang tot de hoofdwatgang.

V2.1 Het veld na de hoofdwatgang tot het hek aan de oostzijde halverwege het tweede veld.

V2.2 Het veld na dat hek tot het dwarslootje.

PD Het plasdras tussen het slootje en de wetering.

Op V1, V2.1 en V2.2 zijn zes akkers gescheiden door vijf greppels. De akkers worden aangeduid als A1-6 waarbij 6 de meest westelijke akker is. Dus V2.2A5 is de vijfde akker op het tweede veld na het hek.